

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Ecclesia nauis similis, quò, & quomodo debeat tendere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

velut per mare; nauigantis miserias, diuersis locis, considerauit. Qui etsi docuerit, ad illum, qui ubique est, amando veniri, non nauigando; mox tamen subiecit: *Sed quoniam etiam, in tali itinere, abundant fluctus & tempestates diuersarum tentationum, in crucifixum crede, ut fides tua lignum possit ascendere. Non mergèris, sed ligno portaberis. Sic, sic, in huius sæculi fluctibus, nauigabat ille, qui dicebat: Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri IESV Christi.* Eandem, per crucem nauigandi artem, & vitæ huius procellas describit, etiam, cum Euangelium illud de Domino ambulante super aquas, exponit, his verbis. *Dum ille (Christus) orat in excelsis, nauicula turbatur fluctibus in profundo: quia insurgunt fluctus, potest ipsa nauicula turbari; sed quia Christus orat, non potest mergi. Nauicellam quippe istam, fratres, Ecclesiam cogitate, turbulentum mare hoc sæculum. Quando aliquis impia voluntatis, maxima potestatis persecutionem indicit Ecclesie, & quantum in ipso est, Christianum nomen conatur extinguere, super nauiculam Christi grandis unda consurgit. sed, in his tentationibus, erigatur antenna, ut suspensa arbori, crucem figuret. Hanc Christianus respiciat, & non deficiat, quia sicut dicit Apostolus Petrus, Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia eius. Dicit etiam beatus Ioannes: Sicut enim Christus pro nobis animam suam posuit, sic & nos debemus pro fratribus animas ponere. Huic ergo antenna, id est, cruci Christi, simplex conuersatio, & pura confessio, tanquam candentia vela, religuntur. Et vela nostra fluctibus abluantur, vestisq; tendatur, ut sine macula, & ruga, inueniatur. Quantumlibet mare sauiat, ventus incumbat, inter fluctus & fluctus, nauis ista turbetur tantum, non mergatur, & currit. Denique posteaquam nauis hac adificata est in Hierusalem, atque inde in medio pelagi huius frementis emissa est, aestuantium volumina undarum, & furentium flabra ventorum, dum eam huc atq; illuc circumferunt, omnium gentium littoribus appulerunt, peregrinas merces, quacumq; inuenit, inuenit. Quid enim tam peregrinum, in terra nostra, quam per pœnitentiam, remissio peccatorum, regnumque calorum?*

Igitur habemus ex hoc sancto Patre, sæculum esse mare, tempestates insurgere in persecutionibus, nauem tutissimam eligi, si in crucem, cum Christo, ascendamus. Quò autem tendendum est? quò nauis dirigenda? *Quo modo, qui nauigant, nauem ad astra dirigunt*

S. Augustin.
serm. 2. de
verb. Apost.

S. Augustin.
in Matth.
serm. 14.

1. Pet. 2.

V I.

Clem. Ale-
xandr. lib. 6.

R 3

dirigunt

Strom.
S. Augustin.
in Psalm. 13.

dirigunt, ait Clemens Alexandrinus. Neque monstra hic maris nobis sunt metuenda. Virtute crucis pericula omnia superentur. Quid ergo nos? ait Augustinus. Ad patriam, quæ ituri sumus? per ipsum mare, sed in ligno. Noli timere periculum, lignum te portat, quod continet saculum. Ergo attendite: Hoc mare magnum & spaciosum, in repentina, quorum non est numerus, animalia pusilla & magna. Noli timere, noli terreri; desidera patriam, intellige peregrinationem. Illic naues commeabunt. Ecce in eo, quod terrebat, commeabunt: naues nautant, & non mercantur. Naues Ecclesias intelligimus: commeant inter tempestates, inter procellas tentationum, inter fluctus saculi, inter animalia pusilla & magna. Gubernator est Christus in ligno crucis sue. Illæ naues commeabunt. Non timeant naues, non valde attendant, ubi ventent, sed à quo gubernentur. Illinc naues commeabunt. Quem commeatum reperiunt tristem, quando gubernatorem sentiunt Christum. Commeabunt securè, commeabunt perseveranter, venient ad finem debitum, perducentur ad terram quietis. In portu tutissimum est navigare. Ad hunc cæli portum, ut aspiremus ipsi nos fluctus impellunt, quibus, in hac vita, homines jactantur. Quod idem S. Pater alibi docens, ait: *Universus iste mundus, quasi quoddam diluivium est, eò, quòd omnia, quæ in hoc mundo sunt, ad similitudinem aquæ incertis eventibus fluctuando decurrant. Vera autem fides, quæ non transitoria, sed æterna promittit, quasi à quibusdam fluctibus, sic ab hominum mundi cupiditate in suprema animum tollit: & portari quidem ab aqua potest; sed mergi omnino non potest: quia ad necessitatem hoc mundo retinetur, sed eius desiderijs, per affectum non implicatur. Quisquis ergo æterna non credens sola, quæ transeunt, appetit: hunc quasi sine naui laborantem in fluctibus impetus aquæ decurrentis secum trahit. Qui vero æterna credens, transitoria diligit, hic juxta navem naufragiû facit: qui autem æterna bona credit & diligit, hic in naui positus fluctuantis maris undis securus pertransit: quia qui per desiderium fidei navem non transgreditur, iam quodammodo, in fluctibus, terræ stabilitatem imitatur.* Nunc igitur, quæ & terræ sit stabilitas, quæ securitas, quod emolumentum, aut detrimentum, videamus; de aquæ autem necessitate, utilitate, jucunditate, in hunc similem modum expensa, quisquis antehac fuit temerarius iudex, aut superbus contemptor, posthac dicat:

S. Augustin.
lib. de substant. dilectionis. c. 7.

Prò dij immortales, in aqua nunquam credidi voluptatem inesse tantam!

C A P V T XI.

Terra, hominis gratia creata, situs, quies, rotunditas, inaequalitas, venustas, & feracitas, laude & admiratione digna.

Terminus, inter elementa, locum terra possidet, de qua nos sumus, tanquam communi omnium matre; cuique, non iam cum Bruto illo Romano, sed cum sanctis viris, originis nostræ memores, osculum sepe ferre deberemus, nos ipsos ita alloquentes: *Pulvis es, & in puluerem reverteris.* Sed sunt non pauci, qui etiam hic inueniunt, quod Aristarcho dignum arbitrentur, similes ijs, qui Homeri versus acephalos, id est, capite, vel cauda diminutos excerpunt, tam multa alia integra pulchrâque prætermittentes. *Idem enim faciunt, ait Plutarchus, qui de paucis vitæ malis queruntur, dissimulatis tot commoditatibus.* Quod vitæ humanæ vniuersim, id etiam terræ conuenit. Spinæ & tribulos quidam tantum in oculis habent, hinc punguntur. Alij etiam rosas & violas intuentur, & vulnera spinis facta inungunt oleo rosarum. Quanquam & alij errant, qui omnia, in terris, plena existimant floribus esse oportere, & quidquid calcant, rosam fieri volunt. Tutissimi vtique eunt, qui media incedunt via, & dura mollibus, alta planis, amara dulcibus temperata contemplantur. Nam, & qui spinas tantum sentiunt, eiulant: & qui rosas tantum attingunt, luxuriant. Qui autem in diuinæ veritatis arcana penitus intrant, in vtrisque artes Moderatoris, laudisque maximas perspiciunt, canuntque identidem: *misericordia Domini plena est terra.* **VERE DICIMVS, IVRATI DICIMVS.** Sic laudantium plenus est chorus. Cyrus rex Persarum, teste Xenophonte, tantum in hominum animis excitare potuit desiderium præstandi ea, quæ essent ipsi gratæ: ut omnes ipsius arbitrio regi perpetuo cuperent. Tot nationes, ut ex eo ipso penderent, effecit; quot etiam enumerando percurrere fuerit operosum; quacunque scilicet ex parte à regia quis ordiatur; siue ad ortum, seu occasum, siue ad septentriones, seu meridiem. Idem desiderium longé-

T.
Liu. lib. 7.
Gen. 3. 19.
Plutarch. in Moral.
Psalm. 32. 6.
Xenophon. lib. 1. de Cyri Instit.